

5. Indkomstudvikling 1995-2005

40 pct. i indkomststigning på 10 år

Den gennemsnitlige indkomst for personer er steget med 39,4 pct. fra 1995 til 2005. For familier med én voksen har stigningen været på 37 pct., mens indkomsten for familier med to voksne er steget med 41 pct.

Den største stigning fandt sted fra 1999 til 2000, mens den mindste stigning var fra 2002 til 2003. Indkomsten for familier steg med 5,7 pct. fra 1999 til 2000 og med 1,7 pct. fra 2002 til 2003.

Tabel 49. Indkomst i alt 1995-2005 i løbende priser

	Person	Familier		
	I alt	Enlige	Par	Alle
	1.000 kr.			
1995	179,3	168,7	410,3	270,9
1996	185,3	173,2	423,7	279,7
1997	192,3	178,7	439,8	290,1
1998	200,3	185,1	457,5	302,3
1999	207,0	191,0	472,3	312,8
2000	218,4	198,9	500,9	330,5
2001	225,7	207,4	515,7	342,0
2002	230,1	214,6	526,2	350,4
2003	234,1	217,9	537,3	356,5
2004	240,9	224,4	554,8	366,9
2005	249,9	231,5	576,6	380,7

For at vurdere udviklingen i forbrugsmulighederne bør man tage hensyn til, at købeevnen både afhænger af indkomstens kronebeløb og af udviklingen i varepriserne. Da man for den samme indkomst kan købe mange forskellige kombinationer af varer og tjenester, er det ikke muligt entydigt at fastlægge realindkomsten. Boliger og en række andre ydelser er som hovedregel dyrere i de større byer end på landet. Det betyder, at værdien af en ekstra krone som hovedregel er større på landet end i byen.

Realindkomsten estimeres ved brug af forbrugerprisindekset

For at estimere realindkomsten er forbrugerprisindekset anvendt som deflator i denne publikation, velvidende at forbrugerprisindekset kun viser udviklingen i priserne for den gennemsnitlige forbrugssammensætning for den gennemsnitlige borger.

Omregning til faste priser:

Man deflater et nominelt beløb X ved at gange X med omregningskoefficienten. Herved fås beløbet i faste priser svarende til prisniveauet i basisåret. Omregningskoefficienten beregnes som forholdet mellem forbrugerindekssværdierne i basisåret og i det aktuelle år.

Tabel 50. Indkomst i alt for personer i nominelle priser og i 1995 priser

	Nominel indkomst	Forbrugerprisindeks ¹	Omregningskoefficient	Real indkomst
	1.000 kr.			1.000 kr.
1995	179,3	4 686	1,000	179,3
1996	185,3	4 785	0,979	181,5
1997	192,3	4 890	0,958	184,3
1998	200,3	4 980	0,941	188,5
1999	207,0	5 104	0,918	190,0
2000	218,4	5 253	0,892	194,8
2001	225,7	5 377	0,871	196,7
2002	230,1	5 507	0,851	195,8
2003	234,1	5 622	0,834	195,1
2004	240,9	5 687	0,824	198,5
2005	249,9	5 790	0,809	202,2

¹ www.Statistikbanken.dk/PRIS8

Realindkomsten steg 1,8 pct. fra 2004 til 05

Realindkomsten er i perioden steget med 13 pct. Fra 1999 til 2000 steg realindkomsten mest, nemlig med 2,5 pct., mens den fra 2001 og frem til og med 2003 var svagt faldende. Fra 2003 stiger realindkomsten igen.

Der var i 2005 i alt 250.800 personer, som havde en indkomst over 500.000 kr. Det er næsten en tredobling af antallet i forhold til år 1995. Den reale stigning er dog kun på 47 pct. For at beregne hvor mange, der har en realindkomst over 500.000 kr. i et givent år, starter man med at beregne, hvor stort et beløb, der skal til i det givne år, for at have de samme forbrugsmuligheder, som hvis man havde haft 500.000 kr. i 1995.

For år 2000 beregnes grænsebeløbet således: $500.000/0,892=560.500$ kr. Der var således i år 2000 i alt 120.300 personer, som havde en realindkomst over 500.000 kr. målt i 1995-priser, eller sagt på en anden måde, så var der i år 2000 i alt 120.300 personer, der nominelt havde en indkomst, som var større end 560.500 kr.

Antallet af "millionærer" er mere end fordoblet fra 1995 -2005

Der er noget magisk ved tallet en million og det er derfor også interessant, hvor mange personer der opnår en årsindkomst over dette beløb. Nedenstående tabel indeholder derfor også antallet af personer med en årlig indkomst over 1 mio. kr. både i løbende (nominelle) og faste (reale) priser. Antallet af personer med en indkomst på over 1 mio. kr. er steget fra 13.700 personer i 1995 til 37.400 personer i 2005. Målt i årets priser er antallet af "millionærer" altså mere end fordoblet i perioden.

I 2005 skulle man dog have 1.236.000 kr. for at opnå de samme "forbrugsmuligheder", som en person med en indkomst på en million havde i 1995. Antallet af personer, der har opnået denne "forbrugsmulighed", er steget til 22.479 personer i 2005, dvs. realt er der sket en stigning i antallet af millionærer på 64 pct. i forhold til 1995.

Den kraftige stigning i antallet af millionærer fra 1999 til 2000 skyldes især de store stigninger i aktieudbytter i år 2000.

Tabel 51. **Antal personer med indkomst i alt over givne beløbsgrænser i løbende og faste priser (1995 priser)**

	Over 500.000 kr.		Over 1 mio. kr.		Over 5 mio. kr.	
	Nominel	Real	Nominel	Real	Nominel	Real
	antal personer					
1995	90 744	90 744	13 668	13 668	436	436
1996	100 080	93 908	14 830	14 053	472	460
1997	114 489	101 121	17 638	15 720	559	520
1998	129 969	108 968	19 739	16 941	616	545
1999	142 827	110 638	21 064	16 930	707	601
2000	167 658	120 261	25 678	19 326	1 041	859
2001	189 198	126 727	28 795	20 251	875	671
2002	197 841	122 169	27 985	18 513	827	595
2003	207 074	119 766	29 082	17 996	788	533
2004	224 405	125 201	31 816	19 455	983	685
2005	250 811	133 683	37 361	22 479	1 505	988

Realindkomsten er steget mest for personer med kort videregående uddannelse

Kvindens realindkomst er steget mere end mænds, og udgjorde i 2005 knap 74 pct. af mændenes indkomst mod 70 pct. i 1995. Fordeles personer efter både køn og uddannelsesniveau har persongruppen med kort videregående uddannelse oplevet den største indkomstfremgang, nemlig en stigning i realindkomsten for mænd og kvinder på henholdsvis 11,2 og 13,0 pct. Personer med grundskole som højst afsluttet uddannelse har derimod oplevet den mindste stigning i realindkomsten, nemlig -2,4 og 1,7 pct. for henholdsvis mænd og kvinder.

Tabel 52. **Udvikling i indkomst i alt i faste priser for personer - fordelt efter uddannelse og køn**

	Nominel indkomst				Stigning i realindkomst	
	1995		2005		Mænd	Kvinder
	Mænd	Kvinder	Mænd	Kvinder		
	1.000 kr.				pct.	
Alle	211,3	148,6	288,3	212,9	10,4	15,9
Grundskole uddannelse	159,1	121,3	192,0	152,5	-2,4	1,7
Gymnasial uddannelse	183,1	132,3	250,5	181,3	10,7	10,8
Erhvervsfaglig uddannelse	241,1	173,8	310,6	236,3	4,2	10,0
Kort videregående uddannelse	259,7	197,0	357,2	275,2	11,2	13,0
Mellemlang uddannelse	315,9	215,3	395,6	284,4	1,3	6,9
Lang videregående uddannelse	420,8	307,7	555,4	400,0	6,8	5,2
Uddannelse udenfor niveau og uoplyst	126,3	109,3	185,9	152,2	19,1	12,7

Opdeles befolkningen i socioøkonomiske grupper fremgår det, at gruppen af "Selvstændige med 10 eller flere ansatte" har oplevet den største realstigning i deres erhvervsindkomst, nemlig i gennemsnit 26,8 pct., hvorimod "selvstændige med 1-9 ansatte" har haft et fald på 2,3 pct. i samme periode.

Blandt lønmodtagerne har "Lønmodtagere på mellemniveau" haft størst realstigning i erhvervsindkomsten, nemlig 13,7 pct. eller 1,3 pct. pr. år.

Tabel 53. **Udvikling i gennemsnitlig erhvervsindkomst i alt for personer - fordelt efter socioøkonomisk gruppe**

	Nominel erhvervsindkomst		Realstigning i erhvervsindkomst	
	1995	2005	I alt	Pr. år
	1.000 kr.		pct.	
Selvstændige i alt	250,9	383,8	23,7	2,2
Selvstændige med 10 eller flere ansatte ..	1 005,8	1 576,9	26,8	2,4
Selvstændige med 1-9 ansatte	438,6	529,8	-2,3	-0,2
Selvstændige uden ansatte	207,8	317,1	23,5	2,1
Medarbejdende ægtefæller	118,2	150,4	2,9	0,3
Lønmodtagere i alt	212,7	299,7	14,0	1,3
Heraf ¹				
Topledere	417,7	558,6	8,2	0,8
Lønmodtagere på højeste niveau	292,1	395,8	9,6	0,9
Lønmodtagere på mellemniveau	232,7	327,0	13,7	1,3
Lønmodtagere på grundniveau	185,0	250,0	9,3	0,9
Andre lønmodtagere	164,4	226,3	11,3	1,1

¹ Gruppen "Lønmodtagere uden stillingsangivelse" er ikke sammenlignelig i 1995 og 2005. Gruppen er derfor ikke medtaget i denne tabel.

Selvstændige med 1-9 ansat har haft faldende realindkomst

Den gennemsnitlige stigning pr. år kan ikke beregnes ved blot at dividere den reale stigning i perioden med 10, idet man er nødt til at tage hensyn til, at der også er sket en stigning af sidste års stigning, dvs. det fænomen, som er bedst kendt som "renters rente". For at beregne den årlige vækst anvendes rentesregning, og den årlige vækst beregnes som forholdet mellem realindkomsterne opløftet i potensen (1/antal år fra 1995). Stigningen pr. år for fx. topledere, beregnes derfor ved først at deflatere 2005-beløbet, altså 558,600 kr. gange 0,809 = 451.900 kr. Derefter findes forholdet mellem de to års realindkomst, $451.900/417.700=1,082$, hvoraf man kan se, at den samlede realstigning for hele perioden er på 8,2 pct. Den årlige stigning fremkommer ved at sige: $(1,082)^{1/10}=1,008$, dvs. at den gennemsnitlige stigning pr. år er 0,8 pct.

Boligejere har haft en realindkomststigning på 18,8 pct. fra 1995 til 2005, mens lejere kun har haft en stigning på 5,5 pct. Ejere af parcel- og stuehuse har oplevet den største stigning med 19,6 pct., eller en årlig stigning på 1,8 pct., i deres realindkomst.

Tabel 54. Gennemsnitlig indkomst i alt for personer - fordelt efter boligform

	Nominel indkomst		Realindkomststigning	
	1995	2005	I alt	Pr. år
	1.000 kr.		pct.	
Ejerbolig i alt	200,9	295,0	18,8	1,7
Heraf:				
Parcel- og stuehus	199,0	294,2	19,6	1,8
Række- kæde- og dobbelthuse	210,5	296,5	13,9	1,3
Ejerlejlighed	214,4	308,8	16,5	1,5
Lejer i alt	151,1	197,1	5,5	0,5

Indkomst i alt er, som tidligere beskrevet, indkomsten før der korrigeres med lejeværdi af egen bolig og renteudgifter. Beregner man stigningen i realindkomsten for lejere og ejere ud fra de indkomstssummer, som er korrigeret med lejeværdi m.m., giver det dog samme billede – nemlig at realindkomsten er steget meget mere for ejere end for lejere.

*Andelen af
overførselsindkomst
er faldet*

Der er i perioden sket visse forskydninger i indkomstsammensætningen. Overførselsindkomstens andel er faldet fra 26,3 pct. i 1995 til 24,3 pct. i 2005. Erhvervsindkomsten, den beregnede lejeværdi af egen bolig og formueindkomstens andel er steget, mens renteudgifternes andel er faldet. Skatteandelen er derimod stort set uændret. Disse ændringer medfører tilsammen, at den disponible indkomsts andel i alt er steget fra 59,4 pct. i 1995 til 66,1 pct. i 2005.

Tabel 55. Gennemsnitlig indkomst for personer - fordelt efter indkomsttype og i pct. af indkomst i alt

	1995		2005	
	Gnsn.	Pct. af Indkomst i alt	Gnsn.	Pct. af Indkomst i alt
	1.000 kr.	pct.	1.000 kr.	pct.
Indkomst i alt	179,3	100,0	249,9	100,0
Erhvervsindkomst	124,6	69,5	177,3	70,9
Overførselsindkomst	47,2	26,3	60,8	24,3
Formueindkomst, brutto	5,4	3,0	9,7	3,9
Anden indkomst	2,1	1,2	2,1	0,9
Lejeværdi af egen bolig	7,0	3,9	17,7	7,1
Samlet indkomst	186,4	104,0	267,6	107,1
Renteudgifter	19,0	10,6	18,9	7,6
Samlet indkomst med nettorenter	167,3	93,3	248,7	99,5
Skat mv.	60,8	33,9	83,5	33,4
Disponibel indkomst	106,6	59,4	165,2	66,1

Den gennemsnitlige økonomiske velfærd er reelt steget

I perioden 1995 til 2005 er den ækvivalerede disponible indkomst – dvs. den ækvivalerede indkomst efter skat – nominelt steget med 54 pct. og reelt steget med 24,6 pct. eller 2,2 pct. pr. år. Dette kan tolkes som en indikator for, at den gennemsnitlige velfærd har været stigende i perioden.

Realindkomsten steg mindst i 1. decil ...

Stigningen i den ækvivalerede disponible indkomst har imidlertid ikke været lige stor for alle. Personer i 1. decil har oplevet den mindste stigning i deres ækvivalerede disponible realindkomst, nemlig 6,3 pct., eller 0,6 pct. pr. år. Det skal dog nævnes, at det ikke er den samme persongruppe som tegner 1. decil i 1995 og 2005.

Det generelle billede er, at des højere decilgruppe - des større stigning i realindkomst.

... og mest i 10. decil fra 1995 til 2005

De rigeste 10 procent har oplevet de største stigninger, nemlig 39,9 pct. eller 3,4 pct. pr. år. Hvilket er mere end 5 gange stigningen for 1. decilgruppe og over det dobbelte af stigningerne i 2. og 3. decilgruppe.

Tabel 56.

Ækvivaleret disponibel indkomst - fordelt efter decilgruppe

	Nominel indkomst		Stigning i realindkomst	
	1995	2005	I alt	Pr. år
	kroner		pct.	
Alle	123,5	190,3	24,6	2,2
1. decil	39,1	51,4	6,3	0,6
2. decil	75,2	107,8	15,9	1,5
3. decil	87,7	127,2	17,3	1,6
4. decil	99,7	146,2	18,6	1,7
5. decil	111,3	165,8	20,4	1,9
6. decil	122,8	185,4	22,2	2,0
7. decil	135,0	206,7	23,8	2,2
8. decil	149,8	232,4	25,5	2,3
9. decil	170,7	269,6	27,8	2,5
10. decil	249,0	430,6	39,9	3,4